

Valerica CELMARE (coord.)*
Victor PĂDURARU⁺

PROBLEMATICA ADOPTIEI INTERNAȚIONALE

Abstract **The issue of international adoption**

This study aims to describe the issues specific to international adoption. The author starts from a short presentation of the history of international adoptions in the Republic of Moldova and the specific conditions for making international adoptions in the Republic of Moldova. International adoption has a number of peculiarities, because besides the specific problems that the integration of the child in the adoption family (such as the problems of age, personality and availability between child and family) increase, others factors such as cultural differences and physical differences (color, height, language, race, etc.) between the child and adoptive parents. Another factor that influences international adoptions is legislative policies on international adoptions, policies that can encourage or aggravate the process of international adoption. Although, in essence, international adoption has a noble purpose, to provide children with permanent families, in practice they also encountered situations of irregularities (child trafficking, violations of principle and violations of the law) that led to a negative perception on the process of international adoption.

Keywords: international adoption, the best interests of the child, the cultural perspective in international adoption, legislative policies on international adoptions, child trafficking, organizations accrediting in international adoption

Preamble

Datorită numărului mare de copii rămași fără grija părintească și a numărului mic de familii dornice de a adopta un copil lipsit de o familie, a luat naștere adopția internațională. De regulă, adopția internațională are în vedere adopția unui copil din țările sărace, cu un nivel scăzut de dezvoltare, cum este și Republica Moldova, de către familiile din țările cu un nivel înalt de dezvoltare și condiții prielnice pentru creșterea și dezvoltarea unui copil. În adopțiile internaționale există tendința de a

* Lector univ. dr., Universitatea „Dunărea de Jos” din Galați.

⁺ Student, Universitatea „Dunărea de Jos” din Galați.

adopta copii de aceeași culoare, de aici și numărul mare de organizații din Statele Unite și Italia în domeniul adopției internaționale acreditate de Republica Moldova.

În Republica Moldova, activitatea de adopție internațională a început în anul 1992. Între anii 1993 și 1994 Guvernul Republicii Moldova adoptă legi și regulamente vizând adopția copiilor orfani de către cetățeni din țările străine. Spre exemplu:

1. *Legea pentru modificarea și completarea unor acte legislative în problema înfierii copiilor rămași fără îngrijire părintească (nr. 1483-XII, 10.06.1993).*

2. *Hotărârea Guvernului din 29.11.1993, nr. 749 Cu privire la Comitetul pentru înfiere din Republica Moldova.*

3. *Hotărârea Guvernului nr. 62 din 03.02.1994 Privind înfierea copiilor de către cetățenii străini (Avornic și Adamachi, 2003, p. 9).*

Urmările imediate ale acestor legi și regulamente și nu numai, au dus la înfierea unui număr mare de copii cetățeni ai Republicii Moldova, de către familiile americane pe parcursul anilor 1994 și 2001. În martie 2001, a fost impus un moratoriu asupra adopțiilor internaționale, interesând SUA, în vederea legalității și siguranței procedurii de adopție. Ulterior, prin *Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 1115 din 18.10.2001, Cu privire la unele măsuri ce țin de adopție*, s-a suspendat activitatea de adopție internațională. Suspendarea adopțiilor cu America și alte state străine a avut loc deoarece s-au răspândit de către presă, informații cu privire la adopțiile internaționale ilegale, fapt ce a compromis atât organizațiile din Republica Moldova, cât și pe cele din SUA. Astfel, la inițiativa Guvernului Republicii Moldova a fost creată o comisie pentru investigare, care în urma unui control riguros a demonstrat că informațiile nu au fost adevărate. Având în vedere lipsa de temei a informațiilor, ce au denaturat adevărul, Guvernul Republicii Moldova adoptă Hotărârea nr. 494 din 28 decembrie 2001 privind reluarea procesului de adopție internațională. Însă, acest incident a fost suficient ca relațiile cu privire la adopțiile internaționale dintre Moldova și SUA să fie întrerupte (Avornic și Adamachi, 2003, p. 9).

Astfel, putem observa că în cadrul procesului de adopție internațională există unele riscuri și probleme care impun participarea și colaborarea tuturor părților implicate. Pe baza paragrafului de mai sus putem concluziona faptul că nevoia unui mecanism puternic în domeniul adopției internaționale a fost simțită încă de la începutul colaborării Republicii Moldova cu Statele Unite ale Americii în domeniul dat. Nu este suficient să vorbim doar despre prevederi legale; un factor important în reușita adopției ține și de perspectiva culturală și de modul în care adopția

internațională este percepută de cetățenii de pe ambele părți ale statelor participante.

Perspectiva culturală

La 10 aprilie 1998 Republica Moldova a ratificat *Convenția de la Haga din 29 mai 1993 privind protecția copiilor și cooperării în domeniul adopțiilor internaționale*, iar la 1 august 1998, ea devine membră a Convenției nominalizate. Astfel, numai țările care sunt membre ale acestei Convenții pot participa la adopții internaționale. Acest fapt a reprezentat un salt mare în domeniul protecției copilului, respectiv al adopției. Totuși, progresul în orice domeniu este mereu însoțit și de unele probleme și controverse. Potrivit unor statistici, numărul adopțiilor internaționale se află într-o continuă scădere începând cu anul 2006. În 2005, adopțiile internaționale în lume erau în număr de 22.726. În 2006 numărul adopțiilor a scăzut la 20.675, iar în 2016 a ajuns la 5370 (*Statistics of the U.S. Government fiscal year*).

Astfel, ajungem la concluzia că numărul adopțiilor a scăzut peste tot în lume. Un posibil motiv al acestor schimbări îl poate constitui aspectul cultural al părților participante care reprezintă o barieră și un subiect de dispută în cadrul adopției internaționale.

Aspectul cultural al adopțiilor internaționale nu reprezintă un subiect discutat în lucrările de specialitate din Republica Moldova, cu toate că în legislația privind regimul juridic al adopției este menționat faptul că în interesul superior al copilului se include și creșterea lui conform normelor și valorilor țării sale de origine. În cazul adopției internaționale acest lucru nu este chiar posibil din moment ce majoritatea familiilor adoptive din străinătate preferă să crească copilul după normele și valorile proprii acestora.

Pentru a înțelege modul în care este privit aspectul cultural de către familiile adoptatoare, ne este de ajutor un studiu efectuat cu 51 de părinți din Franța pe care îl regăsim în *Cultural Identity and International Adopted Children* (Harf, Skandrani, Sibeoni et al.).

Potrivit acestui studiu, în privința aspectului cultural, în cazul copiilor adoptați de peste hotarele Franței, părinții se pot diviza în trei grupuri distincte:

1. Primul grup de părinți nu au menținut nici o asociere cu dimensiunea culturală a țării de origine a copilului și a refuzat ideea de identitate multiculturală în cadrul familiei lor.
2. Cel de-al doilea grup de părinți au preferat să mențină legături regulate cu țara de origine a copilului spunând că familia lor este una multiculturală.

3. A treia grupă de părinți au preferat să adapteze asocierea lor cu țara de origine a copilului și cultura acestuia în funcție de întrebările și interesele copilului.

Astfel, putem evidenția că o mare parte din familiile adoptive preferă să mențină legături cu țara de origine a copilului. Totuși, sunt și familii care nu doresc ca copilul lor să se diferențieze oarecum de ceilalți, de aici și absența oricăror relații cu țara de origine a acestuia.

Copiii adoptați peste hotarele țării aparțin mai multor locuri: țara de origine, locurile de plasament până la adopție și țara străină în care trăiesc după adopție. Cu toate că ei sunt la casa lor, ei sunt încă într-o țară străină și pot apărea unele dificultăți în cazul când copilul nu a fost adoptat de la o vârstă fragedă. Problema este cu mult mai gravă atunci când copilul și părinții lui adoptivi diferă după aspectul lor fizic. În acest caz copilul se simte stânjenit și incomodat, el fiind diferit de restul membrilor familiei și întâlnește dificultăți în a se identifica ca parte a unui grup. De asemenea, ei pot fi incomodați de reacția societății la modul în care arată și cel în care arată părinții săi adoptivi. Indiferent de faptul că există o reacție neprietenoasă din partea oamenilor sau nu, copilul simte unele frustrări pentru faptul că diferă de ceilalți.

Există mai multe motive ce pot să-i determine pe părinți să se gândească la cultura din care face parte copilul lor, cum ar fi situațiile de rasism, discriminare sau discuțiile asupra prenumelui acestuia. Într-o bună parte din cazurile de adopție internațională, părinții adoptivi preferă să-i schimbe numele copilului pentru a evita încadrarea lui la o altă cultură de către oamenii cu care întreaga familie intră în contact. Schimbarea prenumelui poate preveni apariția unor întrebări incomode pe viitor.

Atunci când un cuplu se hotărăște să adopte un copil de peste hotarele țării, un lucru important este ca aceștia să conștientizeze dacă sunt sau nu gata să adopte un copil a cărui identitate culturală este diferită de a lor. Prin identitate culturală se înțelege setul de crezuri, comportament social, tradiții, valori, limba vorbită de copil (Thomas și Tessler).

Majoritatea părinților doresc de regulă să aducă în familie un copil care să semene cu ei în timp ce alții sunt deschiși spre a crea o familie multirasială sau multiculturală. Astfel, în prezent, întâlnim cazuri când familii caucaziene înfiază copii americani, africani sau spanioli; cupluri din Israel adoptă copii din China sau Columbia; cele americane aduc acasă copii din Rusia, Coreea, Guatemala, China, Bolivia, India și Africa.

Când un copil este adoptat internațional, acesta este luat din țara lui, care are o cultură proprie și este adus în altă țară care are cultura ei. Atunci când trăsăturile fizice ale copilului se potrivesc cu cele ale părinților adoptivi este relativ ușor pentru ambii de a se acomoda. Iată de ce familiile

care se decid să adopte un copil cu un aspect diferit (culoarea pielii, culoarea ochilor, textura părului și forma corporală), întâmpină dificultăți atât acasă cât și peste tot unde se duc. Chiar și copilul poate dezvolta unele simptome psihopatologice, depresie sau tentative de sinucidere, atunci când el diferă considerabil de familia lui și de cei din preajmă (Phinney și Ong).

Profesioniștii din domeniul adopției au ajuns la concluzia că părinții care adoptă copii dintr-o altă cultură, care diferă total de a lor, trebuie să lucreze în scopul de a face astfel încât cultura copilului să fie parte a noii familii. Acest lucru poate fi realizat prin frecventarea unor grupuri multiculturale de suport, servicii religioase, încorporarea unor mâncăruri și festivaluri, studierea limbii materne a copilului sau încadrarea acestuia într-o școală cu copii care provin din culturi diferite.

Fără îndoială, aspectul cultural joacă un rol important în cadrul adopției internaționale. El poate deveni o problemă, un motiv de stres în construcția identității copilului și a relației părinte – copil (Juffer și Van Ijzendoorn).

Iată de ce este de dorit ca copilul ce urmează să fie adoptat să se asemeze pe cât posibil cu adoptatorii lui. În cazul în care familia adoptivă se decide să adopte un copil cu o apartenență culturală diferită, ea trebuie să se consulte cu specialiștii în domeniu pentru a cunoaște din timp toate riscurile și problemele ce pot apărea pe baza aspectului cultural.

Perspectiva politică

Numărul adopțiilor internaționale în lume a evoluat de la an la an în funcție nu doar de simpla nevoie a copilului de a avea o casă și o familie care să-i asigure nevoile, dar și în funcție de politicile adopției internaționale și atitudinile culturale aflate mereu în schimbare. Țările sărace din întreaga lume au avut mereu un exces de copii de care nu pot avea grijă într-un mod adecvat, copiii fiind nevoiți să crească în orfelinate sau pe străzi. Țările bogate, pe de altă parte, au probleme cu adulții infertili care doresc să fie părinți, iar numărul copiilor orfani în aceste țări este relativ mic. Totuși, conexiunea dintre adulții infertili și copiii orfani din țările respective s-a făcut văzută abia după primul război mondial, care a lăsat mulți copii fără ocrotire părintească. Statele sărace nu puteau face față unui număr așa mare de copii orfani, astfel apărând primul val de adopții internaționale (Bartholet).

În anii ce au urmat, diferite țări au dat start adopțiilor internaționale ca răspuns la diferite crize politice și schimbări culturale. Spre exemplu, Războiul din Coreea (25 iunie 1950 – 27 iulie 1953) a dus la deschiderea adopțiilor internaționale de către Coreea de Sud, care a aprovizionat ani

întregi Statele Unite ale Americii cu copii orfani. Acest lucru s-a datorat faptului că țara respectivă și-a creat un sistem care să faciliteze aprovizionarea copiilor lipsiți de o casă cu adulți de peste hotarele țării care să le-o poată oferi. De asemenea, după căderea *Cortinei de Fier*, multe țări și-au început activitatea în domeniul adopției internaționale. Problema suprapopulării Chinei în combinație cu interdicția familiilor de a avea mai mult de un singur copil, a dus la abandonul a mii de copii care aveau nevoie de o nouă familie (Van Leeuwen, 1999).

Astfel, putem observa faptul că adopțiile internaționale au luat start nu atât din dorința statului de a crea copiilor abandonați sau lipsiți de familie condiții prielnice de dezvoltare armonioasă într-o familie bună, cât din nevoia de a face față problemelor de ordin politic și economic cu care se confruntau la acea perioadă.

În plus, unele politici în adopțiile internaționale au creat presiune asupra țărilor de a închide hotarele lor pentru adopții. Astfel, avem exemplul Coreii de Sud, care și-a limitat numărul de copii orfani dați spre adopție nu datorită posibilităților noi de a găsi familii acestor copii în interiorul țării, ci pentru că forțele politice s-au opus tipului respectiv de adopții criticând și acuzând guvernul de vânzarea copiilor în țările străine (Bartholet)

România, după căderea lui Ceaușescu, în Decembrie 1989, se confrunta cu o stare oribilă a orfelinatelor în care mii de copii trăiau și decedau, fapt pentru care a decis să-și deschidă ușile către adopția internațională trimițând un număr mare de copii peste hotarele țării (Hoksbergen).

În 2002, România a închis aceste uși grație ameliorării situației din orfelinate pe baza unor donații. Totuși, cauza majoră a acestui eveniment a fost un scandal în care mamele biologice primeau bani pentru cedarea copiilor lor în favoarea adopției. De acest eveniment s-au folosit oponenții adopțiilor internaționale care au blocat orice adopție peste hotarele țării, optând pentru o reformă a sistemului de adopție. Astfel, în cazul României, adopțiile internaționale au luat start din motiv că statul nu făcea față numărului copiilor din orfelinate; tot statul a pus capăt acestor adopții din considerente politice și din dorința de a intra în Uniunea Europeană.

Familiile care se decid să adopte un copil de peste hotarele țării se implică automat într-un proces foarte complex și costisitor. Pe lângă suma de bani extrasă de stat pentru cheltuielile aferente procedurii de adopție, viitorii părinți trebuie să achite călătoriile spre țara unde se află copilul, cazarea, traducerea unor documente, angajarea unui traducător, cât și o donație pentru orfelinat. Aceste cheltuieli cresc pe măsură ce procesul adopției se prelungește, la fel crește stresul și frustrarea așteptării continue.

În timp ce în unele țări întregul proces este relativ scurt, în altele, el se poate prelungi și deveni mai dificil. Cauza acestor diferențe este implicarea lucrului cu diverse documente și contactele repetate cu diferiți oficiali. Când birocratia este lentă și colaborează prost, potențialilor părinți le este mai dificil să înțeleagă cerințele și regulile în procesul adopției, iar întregul proces se prelungește. În timp ce viitorii părinți doresc să se asigure că vor face alegerea corectă în privința copilului, întregul proces este distorsionat de cheltuielile bănești și așteptări prea îndelungate (Efrat, Leblang *et al.*).

Pe lângă cheltuielile și mulțimile de documente necesare pentru adopția internațională, întregul proces poate fi influențat pozitiv de ospitalitatea cadrului politic din țara copilului atunci când autoritățile sunt deschise adopției internaționale și o consideră o cale corectă și legitimă în scopul protecției copilului. Totuși, unele țări pot duce o politică de anti-adopție chiar dacă adopția internațională în aceste țări este considerată legitimă și în conformitate cu toate normele existente. În aceste țări, adopția internațională poate fi un subiect critic și controversat din mai multe motive. În primul rând, trebuie să ținem cont de faptul că tipul respectiv de adopție este văzut drept neputința statului de a avea grijă de copiii săi. Spiritul dat poate fi hrănit și de unele cazuri negative de adopție aduse la cunoștința maselor. Spre exemplu, un copil din Rusia adoptat de o familie din Virginia, a fost uitat în mașina în care a stat nouă ore, după care a decedat. Accidentul amintit a avut loc în anul 2009 și a produs o stare de șoc și furie din partea întregii societăți din Rusia (Barry).

Din punctul de vedere al potențialilor părinți adoptivi, împrejurările politice ofensive în privința adopției internaționale creează bariere care duc la creșterea sumelor de bani necesare pentru întregul proces de adopție. Într-un astfel de mediu, autoritățile sunt mai lente și mai pretențioase la perfectarea actelor, iar adopția fiind mult mai dificilă pentru adoptator. În același timp, drept răspuns la critica dură din partea societății, a unui scandal sau abuz în domeniul adopției, guvernul poate impune diverse restricții (vârsta adoptatorului, veniturile etc.), poate să suspende adopțiile internaționale sau să le oprească definitiv. Astfel, avem drept exemplu Republica Guatemala care în anul 2008 și-a închis hotarele pentru adopțiile internaționale din vina unor neregularități și abuzuri în domeniu. Urmările acestui eveniment au fost că 4000 de potențiali părinți adoptivi au rămas la mijlocul procesului de adopție care nu a mai avut loc (Rachel Swarns, 2012).

Uneori, politicienii din țara trimițătoare critică practicarea adopțiilor internaționale cu scopul de a trezi unele emoții naționaliste în rândurile societății pentru a beneficia de susținere și popularitate. Aceasta și multe alte bariere de ordin politic menționate mai sus nu fac nimic altceva decât

să îngreuneze înfăptuirea adopției internaționale. Prin adopția internațională, statul are șansa de a mai diminua din cheltuielile pentru întreținerea copiilor din orfelinate și de a oferi acestor copii o șansă la o viață mai bună, el fiind incapabil să-i întrețină sau să le găsească o familie. Dacă e să privim din alt punct de vedere, tot statul are de pierdut, el se lipsește de bună voie de un viitor cetățean. În condițiile în care statul suferă un deficit de populație, nu este în interesul guvernului de a face procesul adopției internaționale transparent și accesibil pentru potențialii părinți din străinătate. Tendința este de a face tot posibilul pentru a menține acești copii în interiorul hotarelor țării cu condiția de a le oferi o familie. Doar în cazul în care statul sesizează neputința de a face față acestei probleme, el se vede nevoit să apeleze la adopția internațională.

Aspecte nedorite în adopția internațională

Adopția este forma cea mai desăvârșită în scopul protecției copilului, care vine cu dorința de a-i oferi copilului un loc permanent de trai, o familie. Totuși, există numeroase cazuri și situații când adopția poate înceta. Legislația privitoare la regimul juridic al adopției în Republica Moldova include prevederi comune referitoare la încetarea adopției atât în cazul adopției naționale cât și internaționale. Adopția poate fi declarată nulă în următoarele cazuri:

1. încuviințarea ei s-a întemeiat pe documente false;
2. adopția s-a încuviințat fără consimțământul părinților biologici ai copilului sau al soțului adoptatorului, dacă acest consimțământ era obligatoriu conform legii;
3. adopția a fost încuviințată cu încălcarea condițiilor de fond sau de procedură, stabilite de legislație;
4. adopție fictivă - adopția a fost solicitată și încuviințată fără intenția de a produce efectele juridice caracteristice acestei forme legale de protecție a copilului (*Legea nr. 99 din 28.05.2010*).

Punctele de mai sus se referă la cazul în care adopția încetează pe baza unor încălcări a legislației din domeniul adopției. Totuși, există numeroase cazuri când copilul este întors în orfelinat. În cazul adopției internaționale, copilul este întors în țara sa de origine unde urmează să fie plasat în unul din centrele de plasament. Întoarcerea copilului în țară reprezintă eșecul adopției. În lucrarea *Adoption Disruption and Dissolution Report*, Annette Jones descrie factorii de risc care pot duce la eșecul adopției (Jones).

Acești factori pot fi legați atât de copil, cât și de familia adoptivă. Factorii legați de copil sunt:

1. Vârsta copilului – cel mai semnificativ factor care poate spori riscul eșecului în adopție este vârsta copilului. Cu cât vârsta copilului este mai mare, crește riscul eșecului.

2. Starea de sănătate fizică și mentală a copilului – copiii cu nevoi speciale prezintă un risc sporit de eșec în adopție. Astfel de dereglări se pot prezenta sub formă de minciuni, agresiuni verbale, probleme cu semenii, agresiuni fizice, furturi, stări de hiperactivitate sau fuga de acasă.

3. Atașamentul față de mama biologică a copilului – în cazul când copilul a petrecut o perioadă alături de mama biologică, el poate dezvolta un atașament față de ea. Astfel, el va căuta mereu să găsească o cale de a se întoarce la ea creând o stare de stres pentru părinții adoptivi.

4. Experiențele negative din trecutul copilului – e posibil ca înainte de adopție copilul să fi trecut prin niște agresiuni fizice, verbale sau abuz sexual. În astfel de cazuri copilul poate manifesta o stare de neîncredere sau frică față de părinții adoptivi pornind de la ideea că și ei ar putea să îl agreseze.

Există și un șir de factori care țin de comportamentul și trăsăturile părinților adoptivi, care pot conduce spre eșecul adopției. Astfel putem evidenția următorii factori (Jones):

1. Nivelul înalt de educație – familiile adoptive cu nivel mai înalt de educație prezintă un risc mai mare de eșec în adopție. Acesta poate fi explicat de faptul că ambii părinți lucrează în afara casei, aceasta fiind o adevărată problemă și încercare pentru copil.

2. Vârsta – cu cât părintele adoptiv este mai în vârstă, scade riscul eșecului în adopție. Aceasta se explică prin faptul că părinții adoptivi mai în vârstă au mai multă răbdare și experiență câpătate din educarea copiilor în trecut.

3. Așteptările – atunci când părinții adoptivi au așteptări mult prea mari de la copilul adoptat, ei se pot confrunta cu diverse dezamăgiri și dubii privind adopția. Eșecul adopției este inevitabil în condițiile în care părinții percep înfierea copilului dat drept o greșeală.

4. Suportul – lipsa suportului din partea rudelor și prietenilor este un alt factor ce poate duce spre eșecul adopției. Foarte important este și suportul din partea specialiștilor în domeniul adopției care pot contura pentru părinți partea bună a lucrurilor.

5. Relația cu copilul în perioada preadoptivă – este important ca părinții adoptivi să creeze o relație cu copilul înaintea adopției. Copilul trebuie să fie pregătit și să dorească să fie alături de viitorii lui părinți pe care îi cunoaște încă din orfelinat.

Eșecul în adopție poate fi provocat de o mulțime de factori legați atât de copil, cât și de familia adoptivă. Ține de datoria specialiștilor în

adopție să rezolve toate golurile și neînțelegerile între cele două părți pentru a garanta succesul formării unei noi familii. O mare atenție trebuie să fie acordată modului în care interacționează copilul cu părinții adoptivi în perioada preadoptivă. Nu este recomandat de a continua procesul de adopție atunci când acesta nu ține de dorința și de interesul superior al copilului.

Adopția internațională este considerată o metodă alternativă de protecție a copilului în cazul când țara de origine a copilului nu-i poate asigura toate cele necesare. De asemenea, adopția internațională oferă o șansă familiilor ce nu pot avea copii de a-și împlini dorința de a avea unul. În prezent, unii cercetători au observat că adopția internațională este dirijată mai mult de dorințele potențialilor părinți adoptivi decât de interesele copiilor (Cantwell). S-a observat, de asemenea, că, atunci când numărul copiilor este sub numărul de familii dornice să adopte, au loc unele salturi de activități ilegale în domeniu. Pentru a acoperi aceste cereri, abuzurile și traficul înfloresc prin următoarele căi menite să asigure fluxul de copii adoptabili (Saclier, 1999, p. 12):

1. Presiunea asupra mamelor vulnerabile – de multe ori mamele sunt nevoite să-și dea copiii spre adopție din cauza problemelor financiare sau de alt ordin. Unele agenții și intermediari ale acestora pot fi cointerestate de astfel de familii, cu scopul de a primi copiii în grija lor, urmărind apoi extragerea unui profit prin intermediul adopției internaționale.

2. Adopții organizate înainte de nașterea copilului – este vorba de cazul când are loc vânzarea copiilor de către mamele care văd nașterea unui copil ca pe o afacere ce le poate aduce profit.

3. Falsificarea actelor – este cazul când se falsifică datele despre părinții biologici sau proveniența copilului. Spre exemplu, în dosarul copilului se indică faptul că părinții săi biologici sunt decedați sau este schimbată vârsta copilului¹.

Adopțiile ilegale pot fi explicate de existența pieței de copii (Landes și Posner) și a banilor obținuți de pe urma adopției internaționale. În Australia, costul total al unei adopții internaționale, în anul 2009, varia între 15.000 și 40.000 de dolari australieni (De Witte). Este probabil ca instituțiile responsabile de adopțiile internaționale să fi fost ghidate de ideea că de pe urma adopției vor avea de câștigat atât ei cât și copiii care vor avea parte de o viață mai bună. Totuși, indiferent de măsurile luate în scopul prevenirii urmărilor negative de pe urma adopției pot fi atestate cazuri de trafic de

¹ Conform statisticilor, copiii cu o vârstă mai mică, au șanse mai mari de a fi adoptați, <https://travel.state.gov> (3 iunie 2017).

copii în scopul exploatarei sexuale, muncii forțate, încadrarea în unele organizații criminale sau traficul de organe.

Fără nici o îndoială, se simte nevoia unor reguli mult mai stricte pentru acreditarea instituțiilor responsabile de adopțiile internaționale, cât și monitorizarea acestor instituții în permanență de către țările primitoare, în scopul evitării traficului de copii și a scopurilor urmărite prin această crimă. Scopul primar al oricărei instituții trebuie să fie urmărirea interesului superior al copilului și nu dorința de a obține un oarecare profit de pe urma adopției internaționale.

Parteneriatul dintre state în domeniul adopției

Acreditarea organizațiilor străine de către Republica Moldova

Adopția internațională este un proces care necesită o bună cooperare între state. Rolul de mediator și informator în cadrul procesului dat revine organizațiilor străine cu atribuții în domeniul adopției internaționale. Pentru acreditarea în Republica Moldova a acestor organizații este nevoie de un șir de acte și informații (Legea Nr. 99 din 28.05.2010):

1. Licențe, certificate și autorizații eliberate de statul primitor (străin), care confirmă dreptul organizației date de a activa în domeniul adopțiilor internaționale, cât și actele ce confirmă faptul că organizația respectivă posedă toate criteriile necesare pentru a activa în domeniul dat.
2. Informații referitoare la statutul și modul de organizare a organizației respective.
3. Documente care atestă calificarea și experiența personalului din cadrul instituției de adopție.
4. O prezentare a istoricului activității organizației în acest domeniu și a programelor de cooperare și asistență în domeniul protecției drepturilor copilului.
5. Informații statistice privind copiii adoptați în ultimii 10 ani prin adopția internațională.
6. Informații privind modul în care își desfășoară activitatea în domeniul adopțiilor internaționale și a etapelor pe care urmează să le parcurgă solicitantul serviciilor lor.
7. Informații privind cazurile de avertizare, suspendare sau retragere a acreditării în statul primitor în care a activat, inclusiv și motivele acestora.
8. Dosarul persoanei ce urmează să activeze în calitate de reprezentant al organizației date în Republica Moldova.
9. Documentul ce confirmă împuternicirea viitorului reprezentant de către organizația străină, eliberat de aceasta.

Actele date trebuie să fie traduse în limba de stat și legalizate. De asemenea, trebuie menționat faptul că rolul de reprezentant al organizațiilor străine cu atribuții în domeniul adopțiilor internaționale poate fi ocupat doar de un cetățean al Republicii Moldova, domiciliat pe teritoriul țării. Actele menționate mai sus, precum și cererea de acreditare trebuie să fie depuse la autoritatea centrală până în data de 31 ianuarie a anului în curs.

La sesizarea unor nereguli sau neînțelegeri privind activitatea organizației străine acreditate, autoritatea centrală poate solicita instanței de judecată suspendarea acreditării acestei organizații. Solicitarea dată poate avea loc în următoarele cazuri:

1. Nerespectarea cerințelor stabilite în prezentarea rapoartelor de activitate.
2. Prezentarea rapoartelor sau informațiilor false privind adopția internațională a copiilor din Republica Moldova.
3. La sesizarea organelor de drept sau control financiar.
4. La pornirea unei urmăriri penale în privința organizației străine.
5. La solicitarea autorității centrale din domeniu din statul primitor.

Dacă în cazul suspendării lucrurile pot reveni la normal la scurt timp prin rezolvarea problemelor stipulate, în cazul anulării acreditării au loc încălcări sau schimbări mult mai ample. Anularea acreditării este solicitată de autoritatea centrală drept rezultat al neprezentării raportului de activitate conform art. 9/2 din Legea Nr. 99 din 28.05.2010 cu privire la regimul juridic al adopției. Un alt motiv poate fi chiar retragerea acreditării organizației date de către autoritățile statului primitor. Încălcarea condițiilor de acreditare și neprezentarea rapoartelor de evaluare postadoptive, sunt încă două mari abateri ce pot duce la anularea acreditării.

Hotărârea Nr. 550 privind organizațiile străine cu atribuții în domeniul adopției internaționale în Republica Moldova (Hotărârea Nr. 550 din 22.07.2011), prevede o listă de servicii și activități pe care acestea le pot desfășura:

1. Informarea autorităților de resort, a doritorilor de a adopta și a adoptatorilor asupra prevederilor legislației Republicii Moldova și a procedurilor în domeniul adopției. Pot oferi și informații privind istoria, cultura și tradițiile din Republica Moldova.
2. Informarea solicitanților despre costurile legate de realizarea procedurilor de adopție internațională – familiile din SUA se văd nevoite să

achite în medie, o sumă de 30.000 de dolari pentru copiii din China, Etiopia și Coreea de Sud (Davenport).

3. Traducerea, legalizarea și circularea documentelor între instituțiile și organizațiile responsabile din statul primitor și adoptatori în cadrul efectuării procedurii de adopție internațională.

4. Contribuția la depunerea cererii în instanța de judecată.

5. Realizarea și prezentarea rapoartelor de evaluare după adopția copilului.

6. Verificarea documentelor adoptatorilor pentru convingerea că acestea sunt conform cerințelor legislației Republicii Moldova.

7. Organizarea deplasărilor adoptatorilor, inclusiv transportul, traducerea, cazarea, alimentația, acompanierea, traducerea și alte nevoi.

8. Facilitarea comunicării dintre adoptator și instituțiile responsabile de potrivirea acestuia cu copilul.

9. Întreprinderea unor măsuri în scopul dezvoltării și consolidării cooperării dintre statul primitor și Republica Moldova.

Trebuie menționat că legislația privind organizațiile cu atribuții în adopția internațională este bine structurată și cuprinzătoare în privința suspendării și anulării acreditării acestora. În ceea ce privește acreditarea lor, consider că se simte nevoia unui reprezentant al Republicii Moldova pe teritoriul țării primitoare și nu doar pe teritoriul țării de origine a copilului. Prezența unui astfel de reprezentant ar spori calitatea procesului postadoptiv, conferind un grad mai înalt de veridicitate rapoartelor de evaluare întocmite în perioada postadoptivă.

Organizațiile acreditate de Republica Moldova

După cum precizează Hotărârea Guvernului nr. 550 din 22 iulie 2011, în Republica Moldova sunt acreditate, în prezent, 16 organizații străine cu atribuții în domeniul adopției internaționale. Numărul cel mai mare de organizații îl au organizațiile din Italia (zece). Patru din cele șaisprezece organizații sunt din SUA și două din Elveția și Spania.

Una din organizațiile italiene, acreditate de Republica Moldova este *Associazione Lo Scoiattolo Onlus*, fondată în anul 2000. În domeniul adopției internaționale, agenția amintită are relații cu mai multe țări, precum Bolivia, Bulgaria, Columbia, Cambodgia, India, Haiti, Kazahstan, Rusia, Ucraina, Uzbekistan și desigur Republica Moldova. Pe site-ul agenției, familiile ce doresc să adopte un copil din Republica Moldova pot găsi informații privind condițiile de adopție, date privind timpul ocupat de fiecare proces în parte și alte informații suplimentare privind procesul adopției internaționale dintre Republica Moldova și Italia. Organizația respectivă nu se ocupă numai cu adopțiile internaționale, scopul ei este și

de a îmbunătăți situația copiilor din diferite țări pentru ca aceștia să poată crește cu părinții lor biologici.

Adoption Avenues este o organizație din SUA, țară cu care Republica Moldova are cele mai strânse relații în domeniul adopțiilor internaționale. Organizația activează din anul 2008, an în care a fost acreditată de Consiliul de Acreditare din SUA. Site-ul acestei organizații pune la dispoziție atât documentul care confirmă acreditarea de către SUA, cât și cel ce confirmă acreditarea de către Republica Moldova, fapt ce conferă o măsură mai mare de credibilitate acestei organizații. *Adoption Avenues* este acreditată și de alte țări cum ar fi: Bulgaria, China, Etiopia, Guatemala, Honduras, India, Kazahstan, România, Ucraina și Republica Moldova.

Adopție Elvețiană este o altă organizație acreditată în domeniul adopției internaționale care activează din anul 2008. Scopul organizației este de a ajuta copiii prin educație, terapie, consultări, ajutoare, oferirea unei locuințe, cât și promovarea înțelegerii reciproce între culturi. Pe site-ul organizației pot fi găsite informații referitor la cerințele la adopție pentru viitorii părinți, atât în ceea ce privește Elveția, cât și Republica Moldova. La îndemâna familiilor ce doresc să adopte prin adopția internațională este și un link la accesarea căruia aceștia pot trece un curs de pregătire pentru a fi mult mai pregătiți de a fi părinți.

Țările cu care *Adopție Elvețiană* are legături în domeniul adopțiilor internaționale sunt: România, Federația Rusă și Republica Moldova. Ca multe alte organizații, *Adopție Elvețiană* nu se ocupă doar de adopțiile internaționale, dar oferă și ajutor copiilor nevoiași prin proiectul comun cu țările partenere.

O ultimă organizație la care voi face referire este *AIPAME*, o organizație cu atribuții în domeniul adopțiilor internaționale din Spania acreditată de Republica Moldova. Activitatea agenției a luat naștere în 1995, odată cu o vizită a prezentului director *AIPAME*, Manuel Luna. Această călătorie l-a determinat să stabilească relații de cooperare cu Rusia în materie de adopție internațională. În prezent, prin intermediul agenției amintite au loc, în medie, 150 de înregistrări pe an.

Scopul acestei organizații este de a oferi copiilor posibilitatea de a crește și a se dezvolta într-un mediu de normalitate și securitate. De asemenea, ea oferă suport și informațiile necesare celor interesați de adopția unui copil din țările în care organizația este acreditată, Rusia și Moldova. Toate informațiile necesare, atât despre procesul adopției în Spania cât și în țările cu care colaborează, pot fi găsite pe site-ul agenției date.

Acestea sunt doar o parte dintre organizațiile cu atribuții în adopția internațională acreditate de Republica Moldova la care am făcut referire.

Fără îndoială, acestea nu fac nimic altceva decât să ușureze și să înlăture apariția unor dificultăți în cadrul adopției dintre state. Unele dintre organizații au inițiat și un șir de proiecte în scopul protecției copiilor în diferite țări prin care urmăresc menținerea copiilor în familiile lor biologice și ajutorarea copiilor din orfelinate. De aici ajungem la concluzia că prezența unui număr cât mai mare a unor astfel de organizații este un lucru benefic pentru țări precum Republica Moldova, chiar dacă aceasta presupune și un volum mai mare de lucru.

Date statistice privind adopțiile internaționale

Potrivit *Raportului social anual* (Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei al Republicii Moldova, Chișinău, 2016, din 2015, în *Registrul de stat al adopțiilor din Republica Moldova* au fost înregistrați 347 de copii cu statutul de adoptabili, dintre care 173 de copii au primit diagnosticul de sănătoși. Din totalul de copii, 63 aveau o vârstă sub 7 ani, dintre aceștia, 30 au primit statutul de copii sănătoși. Tot din acest număr, făceau parte 81 de cupluri de frați, de la 2 la 5 frați într-un cuplu. În același an, în *Registrul de stat al adopțiilor* au fost înregistrați 228 de adoptatori naționali și 41 de potențiali adoptatori în adopția internațională.

Numărul adopțiilor în Republica Moldova și peste hotarele acesteia este relativ stabil în ultimii ani, astfel: în anul 2012 au avut loc 57 adopții naționale, în 2013 au avut loc 100 adopții naționale și 4 adopții internaționale, în 2014 au avut loc 104 adopții naționale și 17 internaționale și în 2015 au avut loc 88 adopții naționale și 10 adopții internaționale. Dacă e să specificăm, prin adopția internațională, în străinătate au plecat: 3 copii în Elveția, 3 copii în Germania, 2 copii în SUA și 2 copii în Italia. Copiii adoptați au fost predominant de genul feminin și aveau vârste cuprinse între 3 și 6 ani.

Potrivit statisticilor (*FY 2015 Annual Report on Intercountry Adoption*) din anul 2015, numărul cel mai mare de copii sunt adoptați de către familiile din SUA. Din totalul de 4833 de copii adoptați în acel an, cel mai mare număr de copii, 2354, au fost din China și 327 din Etiopia, 3 din România și 236 din Ucraina. Dacă e să vorbim despre statele în care aceștia au ajuns, cei mai mulți copii au fost adoptați de familiile din Texas, California, New York, Georgia și Florida. De asemenea, au fost înregistrate și 3 cazuri de eșec în adopție în privința a doi copii din China, pe motiv medical și unul din Polonia care nu a dorit să părăsească țara.

Dacă e să privim mai pe larg, din anul 1999 până în anul 2016 familiile din SUA au adoptat 267.098 de copii predominând genul feminin. Din numărul total de adopții, aproximativ 200.000 sunt copii cu vârsta cuprinsă între 0 și 2 ani, fapt ce evidențiază dorința părinților adoptivi de a

adopta un copil ce încă nu s-a format pe plan moral și emoțional, pentru a-l educa și crește în funcție de cultura, valorile, normele și tradițiile țării primitoare.

Controverse în adopția internațională

Adopția internațională care a apărut drept răspuns la nevoia unei măsuri de protecție a copilului, în condițiile în care statul nu a fost în stare să o facă, a fost în anii precedenți un subiect aprins grație unor întâmplări neplăcute și scandaluri internaționale în materia dată. Astfel de cazuri precum adopțiile ilegale, eșecurile în adopție din diverse motive și chiar cazuri cu deces s-au făcut auzite de întreaga lume, fapt ce a diminuat din încrederea acordată dar și dorința unor țări de a lua parte la adopția internațională. A apărut și ideea că prin adopția internațională statul nu face nimic altceva decât să-și expună slăbiciunea și neputința de a rezolva problemele sale interne. În același timp, unii politicieni s-au folosit de adopția internațională pentru a câștiga încrederea și susținerea societății spunând că, prin tipul dat de adopție, are loc vânzarea copiilor. Ținând cont de costul adopției internaționale, mulți sunt predispuși să creadă că adesea este urmărit nu atât interesul copilului de a avea o familie cât interesul statului de a beneficia de pe urma adopției.

Adopția reprezintă un lucru bun la prima vedere, ea răspunde la nevoile copilului de a avea o familie, de a crește și a se dezvolta în condiții prielnice acestui scop. Controversele ce au avut loc în domeniul dat au făcut ca adopția internațională să fie văzută drept un proces cu două fețe. Numeroasele scandaluri și istorii de groază privind adopțiile internaționale au format cea de a doua față a adopției internaționale. Astfel, adopția a ajuns să fie asociată cu traficul de copii sau vânzările nou-născuților (Kapstein). Răufăcătorii cumpără, fură sau răpesc copii din familiile sărace, din țările aflate în curs de dezvoltare pentru a-i vinde familiilor adoptive în țările bogate pentru o sumă considerabilă de bani. Potrivit cercetării lui David Smolin, agențiile corupte din SUA colectează taxe de la potențialele familii adoptive și apoi eșuează în a duce procesul până la capăt. De asemenea, femeile gravide sunt aduse în SUA pentru a plasa copii pentru adopție fără ca totul să treacă prin jurisdicția autorităților de imigrare (Smolin).

În prezent, cele mai multe scandaluri sunt legate de țări precum China, Etiopia, India, Rusia și altele, de unde vine numărul cel mai mare de copii spre adopția internațională. Au fost constatate cazuri revoltătoare cât și adopții ilegale prin intermediul organizațiilor responsabile în domeniul dat la care vom face referință în cele ce urmează.

Scandaluri în domeniul adopțiilor internaționale

Adopția internațională a devenit un subiect controversat datorită mai multor cazuri de trafic de copii, răpiri și alte infracțiuni săvârșite în privința minorilor. Pentru a crea o impresie clară despre cât de gravă este cea de a doua față a adopției internaționale, vom urmări câteva cazuri cu renume care au avut loc prin implicarea mai multor țări.

Într-un stat din sud-estul Indiei, Andhra Pradesh, au avut loc o serie de adopții internaționale bazate pe multe neregularități. Acestea sunt legate de un orfelinat, denumit *Action for Social Development* – (ASD). În anul 1999, directorul orfelinatului și un alt colaborator de-al său, au fost acuzați de faptul că au cumpărat copii de la un grup tribal cu numele de Lambada. Acest grup afectat de sărăcie și a cărui ocupație este doar agricultura consideră că al treilea, al șaselea și al nouălea copil născut, de genul feminin, este un semn rău, fapt pentru care aceștia obișnuiau să-și vândă copiii pentru o mică sumă bănească. În urma scandalului amintit, au mai fost arestate două femei despre care se presupunea că sunt intermediari în cumpărarea acestor copii. Cele două femei cumpărau copii din Tribul Lambada pentru o sumă relativ mică, pentru care primeau apoi sume mari de dolari la vânzarea acestor copii în orfelinate. La un an după incidentul dat, directorul orfelinatului și colaboratorul său au fost eliberați și afacerea cu tribul Lambada a fost reluată. Acest fapt a demonstrat incapacitatea autorităților de a face față situației. În primul rând, autoritățile se loveau de atitudinea tribului Lambada care nu dorea să-și întoarcă copiii înapoi. Scandalul a cauzat o micșorare a numărului de copii adoptați din acest stat, dar la scurt timp lucrurile au revenit la vechea lor „normalitate” (Kapstein).

Un alt caz privind adopțiile internaționale a izbucnit în 2007 în Guatemala (Rosenberg), când autoritățile au depistat că la orfelinatul *Casa Quivira*, 46 de copii cu vârsta de până la 1 an, nu aveau actele de adopție, cei mai mulți fiind vânduți de dinainte de a se naște.

În urma acestui eveniment, o serie de părinți adoptivi au fost implicați, fără să știe, într-un aranjament al traficanților. După acest incident, Guatemala a ratificat Convenția de la Haga Privind Adopția Internațională, fapt ce a dus la o îmbunătățire a întregului sistem și la prevenirea unor astfel de incidente. SUA de asemenea a întreprins câteva măsuri pentru a preveni adopțiile ilegale ale copiilor din Guatemala.

În anul 2009 un băiat în vârstă de 7 ani pe nume Nathaniel Carver, originar din Rusia, a decedat în urma unei pierderi mari de sânge de pe urma unei lovituri severe la cap (Herszenhorn). Nathaniel, născut cu numele de Vanya Skorobogatov, a fost adoptat în anul 2003. Părinții lui adoptivi au declarat că copilul avea niște probleme de ordin psihic, fapt

pentru care acesta obișnuia să se lovească singur în mod repetat. Tot ei au mai spus că lovitura care a dus spre deces, ar fi fost cauzată de o căzătură. În urma procesului de judecată, părinții au fost condamnați la 16 luni de închisoare, dar la scurt timp au fost eliberați, acest lucru stârnind reacții violente în Rusia. Reacțiile erau justificate și de faptul că doar cu un an mai devreme, un băiat de 7 ani originar din Rusia adoptat de o femeie din Tennessee, a fost trimis singur la Moscova prin avion cu un bilețel pe care scria că ea nu mai putea face față problemelor emoționale severe pe care le avea băiatul.

În iulie 2011, Secretarul de stat Hillary Rodham Clinton, pe de o parte, și Sergey V. Lavrov, pe cealaltă parte, au semnat o înțelegere bilaterală privind adopțiile, înțelegere care includea prevederi mai stricte privind adopția, menite să prevină alte cazuri similare.

Ultimul incident este legat de Etiopia. După ultimele știri oferite de Biroul de Afaceri Consulare, începând cu data de 21 aprilie, toate adopțiile internaționale au fost suspendate, fără să se știe precis cauza și termenul acestei suspendări. Totuși, SUA cere Etiopiei să încheie cel puțin adopțiile care se aflau deja în proces înainte de suspendare.

Cazurile descrise mai sus reprezintă partea negativă a adopțiilor internaționale. Indiferent de eforturile țărilor primitoare, cât și a celor de origine a copiilor, a existat și continuă să existe o percepție conform căreia adopțiile internaționale sunt doar o sursă de obținere a profitului.

Adopția internațională ilegală prin intermediul organizațiilor cu atribuții în domeniul dat.

De regulă, adopțiile internaționale au loc prin intermediul organizațiilor cu atribuții în domeniul dat. Odată ce acestea oferă toate documentele necesare țării cu care urmează să coopereze în materie de adopție, acestea sunt acreditate și capătă un set de atribuții. Printre atribuțiile acestor agenții se include oferirea de informații potențialilor părinți despre întregul proces și prevederile legislative ale țării de origine a copilului. Ele oferă suport și au rolul de mediatori pe parcursul perioadei de adopție, cât și postadopție.

Încrederea în organizații s-a fisurat și a scăzut din momentul în care s-au făcut auzite numeroase cazuri de adopție ilegală și alte multiple încălcări legislative în domeniul dat. În cele ce urmează, vom parcurge câteva astfel de cazuri.

Primul caz se referă la o fetiță pe nume Betty din Etiopia, care în anul 2005 a fost dată spre adopție unei familii din Olanda. La momentul inițierii adopției, fetița avea vârsta de 6 ani. De adopția ei, se ocupa organizația cu atribuții în adopția internațională, *Wereldkinderen*, care avea relații de parteneriat cu orfelinatul din Etiopia unde Betty petrecuse 6 luni

înainte de a fi preluată de agenția dată. Mama fetei a trimis-o la orfelinatul din Etiopia împreună cu sora ei mai mică pe motiv că tatăl fetei suferea de HIV.

În anul 2008, în urma deciziei judecătorești, adopția fetei a fost recunoscută de țara primitoare. Din cauza unor probleme cu integrarea fetei în noua familie, din anul 2009, aceasta a fost plasată într-o casă de copii de tip familial în Olanda. Centrul de plasament a făcut un aranjament astfel încât copilul să-și poată vizita părinții din Etiopia. Așa s-a descoperit că documentele privind adopția fetei arătau decesul ambilor părinți ai fetei, fapt confirmat și în judecată. Reprezentanta organizației *Wereldkinderen* a dat declarații false și a convins-o pe mama fetei să declare copilul cu doi ani mai mic, pentru a-i crește șansele la adopția internațională.

O investigație privind organizația din cazul amintit, inițiată de *Organizația Contra Traficului de Copii*, a dezvăluit mai multe abuzuri și nereguli asemănătoare cu cazul de mai sus. Organizația a fost cercetată și de guvernul olandez, timp în care *Wereldkinderen* a oprit temporar adopțiile din Etiopia. La scurt timp relațiile s-au restabilit după ce reprezentanții ambelor state au luat măsuri de înlăturare a unor astfel de nereguli pe viitor.

Cazul prezentat ne oferă două idei pe care trebuie să le evidențiem. În primul rând, organizația care s-a ocupat de adopția fetei din Etiopia a dat informații false în judecată și a încurajat-o și pe mama fetei să mintă despre vârsta fetei. În al doilea rând, cu banii de care au beneficiat organizația dată, cât și cea din Etiopia, familia lui Betty putea fi sprijinită astfel încât să nu se destrame. Trebuie luat în considerație că rolul unor astfel de agenții nu este doar medierea în adopție, ele au și menirea de a ajuta și de a întreprinde diverse măsuri de protecție a copilului (De Witte).

Un alt caz se referă la adopția internațională în care au fost implicate Olanda și India. În anul 1999, un băiat din India a fost răpit pe timp de noapte când părinții se aflau în Chennai. Cinci ani mai târziu, răpitorii au fost arestați și au mărturisit că Satish, a fost vândut orfelinatului *Malaysian Social Services*. Prin intermediul organizației cu atribuții în adopția internațională *Meilings*, băiatul a fost dat spre adopție în Olanda. După ce documentele copilului au fost falsificate, acesta a primit numele de Anbu. În anul 2000, familia adoptivă din Olanda a preluat copilul fără să bănuiască nimic. Copilul, denumit Rahul de către presa olandeză s-a reîntâlnit în anul 2010 cu părinții săi biologici în instanța de judecată, unde a avut loc procesul privind relația de rudenie dintre ei. Pentru a demonstra acest fapt, unica soluție putea fi doar testul ADN. Totuși, cererea părinților biologici privind acest test a fost respinsă din considerentul că nu era în interesul copilului de a trece un astfel de test.

Rahul nu era pregătit să se confrunte cu informațiile despre adopția și proveniența sa.

Organizația *Meiling* aflată sub tutela guvernului din Olanda nu era destul de supervizată, fapt pentru care ea nu a verificat în detaliu dacă procedura adopției copiilor din India era în conformitate cu toate normele. Mai mult, autoritățile din India au afirmat că acest caz al lui Rahul nu este unul unic și că au avut loc aproximativ 50 de astfel de cazuri. *Malaysian Social Service* nu era o instituție credibilă și nu avea o reputație bună, fapt cu care *Meiling* trebuia să fie la curent.

Vina pentru această întâmplare o poartă, fără îndoială, răpitorii lui Rahul și orfelinatul care l-a cumpărat pentru a-l da spre adopția internațională. Totuși, agenția olandeză prin intermediul căreia a avut loc adopția este și ea responsabilă de acest incident deoarece nu a verificat veridicitatea informațiilor privind trecutul lui Rahul. Ea s-a limitat doar la lucrul cu actele necesare, fără a se interesa de proveniența copilului și trecutul acestuia, lucru de care au profitat traficanții de copii (De Witte).

Rolul organizațiilor cu atribuții în domeniul adopției internaționale este acela de a media procesul adopției. Totuși, după cum arată cazurile de mai sus, responsabilitatea prioritară pe care ar trebui să o posede fiecare organizație de acest fel ar trebui să fie urmărirea interesului superior al copilului prin:

1. Prevenirea separării lui de familia sa biologică.
2. Implementarea unor proiecte în scopul educației și protecției copilului.
3. Verificarea minuțioasă a situației preadoptive a copilului.
4. Asigurarea încadrării reușite a copilului în noua sa familie și supervizarea acestuia în primii ani după adopție.

Copilul nu este un bun și nici o proprietate de pe urma căreia să câștige bani, el este o personalitate în formare ce poate fi influențat cu ușurință de factorii negativi din societate. Familia este refugiul copilului care îl protejează și ajută să depășească toate obstacolele care îi stau în cale. Odată ce copilul este lipsit de o familie, în ajutor vine adopția națională, iar când nici aceasta nu are loc un timp îndelungat, vine în ajutor adopția internațională. În acest ultim caz, o mare importanță o au organizațiile în domeniul dat, ele și-au asumat responsabilitatea odată cu acreditarea și este de datoria lor să se asigure de reușita cât mai multor cazuri de adopții. Totuși, în practică ne asigurăm de faptul că există și unele organizații care urmăresc exclusiv scopul de a beneficia de pe urma adopției. Lupta cu astfel de organizații ține de responsabilitatea atât a statelor primitoare cât și a celor de origine a copiilor.

BIBLIOGRAFIE

- Avornic, Gheorghe; Vasile, Adamachi, „Adopțiile internaționale”, *Revista Națională de Drept*, nr. 6, Chișinău, 2003.
- Saclier, Chantal, „Children and Adoption: Which Rights and Whose?”, *Innocenti Digest*, Unicef, nr. 4, 1999.

REFERINȚE ELECTRONICE

- Barry, Ellen, *Russian Furor Over U.S. Adoptions Follows American's Acquittal in Boy's Death*,. New York Times, (2009 January 3), <http://www.nytimes.com> (31 mai 2017).
- Bartholet, Elizabeth, *International Adoption*, <http://www.law.harvard.edu> (30 mai 2017).
- Cantwell, Nigel, *Adoption and Children: A Human Rights Perspective*, www.commissioner.coe.int (3 iunie 2017).
- Conform statisticilor, copiii cu o vârstă mai mică, au șanse mai mari de a fi adoptați, <https://travel.state.gov> (3 iunie 2017).
- Convenția asupra protecției copiilor și cooperării în materia adopției internaționale, nr. 1993 din 29.05.1993, <http://lex.justice.md> (3 iunie 2017).
- Davenport, Dawn, *How Much Does Adoption Really Cost?*, <https://creatingafamily.org> (7 iunie 2017).
- De Witte, Iara, *Illegal adoption as child trafficking: The potential of the Eu Anti-trafficking Directive in protecting children and their original family from abusive intercountry adoption*, <http://www.againstchildtrafficking.org> (3 iunie 2017).
- De Witte, Lara, *Illegal adoption as child trafficking: The potential of the EU Anti-trafficking Directive in protecting children and their original family from abusive intercountry adoption*, <http://www.againstchildtrafficking.org> (11 iunie 2017).
- Efrat, Asif; David, Leblang; Steven, Liao; Sonal, Pandya, *Babies across Borders: The Political Economy of International Child Adoption*, <https://pages.shanti.virginia.edu> (31 mai 2017).
- FY 2015 Annual Report on Intercountry Adoption, <https://travel.state.gov> (8 iunie 2017).
- Harf, Aurélie; Sara, Skandrani; Jordan, Sibeoni; Caroline, Pontvert; Anne, Revah-Levy și Mari Rose, Moro, *Cultural Identity and Internationally Adopted Children: Qualitative Approach to Parental Representations*, <https://www.ncbi.nlm.nih.gov> (28 mai 2017).
- Herszenhorn, David, *Russia Attacks Sentence of Adoptee's Parents*, <http://www.nytimes.com> (10 iunie 2017).

- Hoksbergen, Rene, *Experiences of Dutch Families Who Parent an Adopted Romanian Child*, Journal of Development and Behavioral Pediatrics, <http://fliphtml5.com> (30 mai 2017).
- Hotărârea Guvernului nr. 550 din 22 iulie 2011 Pentru aprobarea Regulamentului privind procedura de acreditare și modul de funcționare a organizațiilor străine cu atribuții în domeniul adopției internaționale în Republica Moldova și a listei serviciilor și activităților pe care le pot desfășura în domeniul adopției internaționale, <http://www.mmpsf.gov.md> (7 iunie 2017).
- Hotărârea Nr. 550 din 22.07.2011, Pentru aprobarea Regulamentului privind procedura de acreditare și modul de funcționare a organizațiilor străine cu atribuții în domeniul adopției internaționale în Republica Moldova și a listei serviciilor și activităților pe care le pot desfășura în domeniul adopției internaționale, publicat pe 29.07.2011 în Monitorul Oficial Nr. 122-127, art. nr. 622, <http://lex.justice.md> (6 iunie 2017).
- <http://aipame.org> (8 iunie 2017).
- <http://www.adopatieelvetiana.ch> (8 iunie 2017).
- <http://www.adoptionavenues.org> (6 iunie 2017).
- <http://www.adoptionavenues.org> (7 iunie 2017).
- <http://www.loscoiattoloonlus.org> (7 iunie 2017).
- <https://travel.state.gov> (10 iunie 2017).
- <https://travel.state.gov> (30 Mai 2017)
- Jones, Annette, *Adoption Disruption and Dissolution Report*, <http://cascw.umn.edu> (2 iunie 2017).
- Juffer, Femmie; Marinus, Van, Ijzendoorn, *Behavior problems and mental health referrals of international adoptees: a meta-analysis*, <http://jamanetwork.com> (30 mai 2017).
- Kapstein, Ethan, *The Baby Trade*, <https://www.foreignaffairs.com> (9 iunie 2017).
- Landes, Elisabeth; Richard, Posner, *Economics of the Baby Shortage*, The Journal of Legal Studies, 1978, vol. 7, nr. 2, <http://www.excellentfuture.ca> (3 iunie 2017).
- Legea Nr. 99 din 28.05.2010 privind regimul juridic al adopției, publicată în Monitorul Oficial Nr. 131-134, <http://lex.justice.md>, (28 mai 2017).
- Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei al Republicii Moldova, Raport Social Anual 2015, Chișinău, 2016, <http://www.mmpsf.gov.md> (8 iunie 2017).

- Phinney, Jean; Anthony, Ong, *Conceptualization and Measurement of Ethnic Identity: Current Status and Future Directions*, New York: Guilford Press, <http://isites.harvard.edu> (30 mai 2017).
- Rosenberg, Mica, *Cleaning Up International Adoptions*, <http://content.time.com> (10 iunie 2017).
- Smolin, David, *The Two Faces of Intercountry Adoption: The Significance of the Indian Adoption Scandals*, <http://law.shu.edu>, (9 iunie 2017).
- Statistics of the U.S. Government fiscal year, <https://travel.state.gov> (28 mai 2017).
- Swams, Rachel Swarns, *A Family, for a Few Days a Year*, New York Times (2012 December 8), <http://www.nytimes.com> (31 mai 2017).
- Thomas, Kristy; Richard, Tessler, „Bicultural socialization among adoptive families. Where there is a will, there is a way”, in *Journal of Family Issues*, <http://journals.sagepub.com> (30 mai 2017).
- Van Leeuwen, Michelle, *The Politics of Adoptions Across Borders: Whose Interests are Served?: A Look at the Emerging Markets of Infants from China*, *Pacific Rim Law and Policy Journal* 8 (January), 1999, <http://www.law.harvard.edu> (30 mai 2017).